

YÖNETİCİYE İTAATTA ÖLÇÜ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne muhammedin ve âlihi ve sahbihi ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân ve eyyühe'l-müslimûn!.. Feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr, ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

يَا عَبَّاسُ ثَلَاثٌ لَا يَدَعُهُنَّ قَوْمُكَ الطَّعْنَ فِي النَّسَبِ
وَالنِّيَا حَةَ وَالِإِسْتِمْطَارُ بِالْأَنْوَاءِ

(طب.ع ن العباس)

RE. 497/8 (*Yâ abbâs, selâsün lâ yedauhünne kavmüke: Etta'nu fi'n-nesebi, ve'n-niyâhatü, ve'l-istimtâru bi'l-envâ')*

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Çok aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Rabbimiz sizleri ve bizleri dünya ve ahiretin hayırlarına nail eylesin... Peygamber SAS Efendimiz'in hadîs-i şeriflerinden bir demet taallüm edip, tefeyyüz etmek üzere oturmuş toplanmış bulunuyoruz.

Hadîs-i şeriflerin okunmasına ve izahına başlamadan önce Peygamber Efendimiz SAS'e bağlılığımızın, sevgimizin, saygımızın, ümmetliğimizin bir nişanesi olmak üzere onun rûh-u pâkine hediye olsun diye ve onun cümle âlinin, ashâbının, etbânının ve ahabbının ruhlarına hediye olsun diye ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah u mukarrebîn ruhlarına ve bilhassa Ümmet-i Muhammed'in müşidleri, hakiki ulemâ, verese-i Nebî SAS sadât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Okuduğumuz hadis kitabını cem eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Muhammed Zâhid Kotku ibn-i İbrâhim el-Bursevî Hocamız'ın ruhuna hediye olsun diye; bu hadîs-i şerifleri bize nakil ve rivayet etmiş olan hadis alimlerinin, râvilerin, şârihlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri Allah Allah diye diye, her türlü sıkıntıyı göze alarak, canlarını mallarını ortaya koyarak dîn-i mübîne hizmet aşkıyla cihad ederek fethetmiş olan ecdadımızın, Fatih Sultan Mehmed Hân'ın askerlerinin ve sâir muvahhid askerlerin, şehidlerin, gazilerin, ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplandığımız mescidi bina etmiş olan İskender Paşa'nın ve bu mescidi zaman zaman tecdid ve tamir ve tevsî eylemiş olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarının şâd olması için; şu camiden güzerân eylemiş olan imamların, hatiplerin, müezzinlerin, vaizlerin, cemaatlerin ve bu caminin çevresinde medfun bulunanların ruhlarına hediye olsun diye;

Beldemizin medâr-ı iftîhârı Yûşâ AS'ın, Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri'nin, sâir sahabenin ve evliyâullahın ruhlarına hediye olsun diye; uzaktan yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek üzere gelmiş bulunan sizlerin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına da hediye olsun diye,

Biz yaşayan müslümanlar da Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rızasına uygun ömür sürelim, Kur'ân-ı Kerîm'in ahkâmına uyalım, ehl-i Kur'an olalım, Peygamber SAS Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine sarılalım, sünneti ihya eyleyip şehid sevaplarına nail olalım diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyup ruhlarına hediye edip öyle başlayalım:

.....

a. Üç Yanlış Adet

Okuduğumuz hadîs-i şerifler Gümüşhaneli Hocamızın telif etmiş olduğu *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının, 497. sayfasındaki 8. hadîs-i şerif ve devamıdır.

Metnini az önce okuduğumuz bu hadîs-i şerifte Peygamber SAS Hazretleri, amcası Hz. Abbas'a hitab etmiş ve buyurmuş ki:¹

يَا عَبَّاسُ ثَلَاثٌ لَا يَدْعُهُنَّ قَوْمُكَ الطَّعْنَ فِي النَّسَبِ
وَالنِّيَاحَةَ وَالِاسْتِمْطَارَ بِالْأَنْوَاءِ

(طب. عن العباس)

RE. 497/8 (*Yâ abbâs, selâsün lâ yedauhünne kavmüke: Etta'nu fi'n-nesebi, ve'n-niyâhatü, ve'l-istimtâru bi'l-envâ'*)

(*Yâ abbâs*) “*Yâ Abbâs, (selâsün lâ yedauhünne kavmüke)* senin kavmin şu üç şeyi terk etmeyecek!”

Amcasına hitaben, “Yanlış olduğu, kusur, günah olduğu halde senin kavmin bu üç şeyi yapmaya devam edecek.” demiş, sonra terk etmeyecekleri yanlış şeyler nelermiş, onları sıralamış:

1. (*Etta'nu fi'n-nesebi*) “Karşısındaki muhalif insanın nesebine ileri-geri söz söyleyip onu kötülemek!”

“—Senin nesebin iyi değil, şerefli değil, sen iyi bir soydan değilsin...” diye onun nesebine dil uzatmak kötü bir şey ama senin kavmin bunu bırakmaz, yapmaya devam ederler.

¹ Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.99, no:4012; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd- Duafâ*, c.II, s.302; Hz. Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.56, no:43918; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.290, no:26062.

Çünkü bu işe iyice bulaşmışlar, bu kötü âdet iliklerine işlemiş, terk etmeleri zordur.

2. (*Ve'n-niyâhatü*) “Ölünün ardından feryat figan etmek; öldüğü zaman ölünün başına üşüşüp, “Ah ne kahramandı, ne iyiydi, ne cesurdu, ne cömertti...” diye ağlamak, birtakım kafiyeli, vezinli sözler söylemek. Kendisi sun’î olarak ağlamak, herkesi ağlatmak.

Bu bir merasim. Alıştıkları için bunu da bırakmazlar, bu da kötü bir şey; yapmamaları lazım!

Çünkü ölü kötü de olsa, “Kör ölünce kömür gözlü olur.” dedikleri gibi arkasından; ölünün yakınlarının keyfi nasıl istiyorsa o tarzda söylerler. Kötü insana iyi demek filan tarzında da olur. O bakımdan *nevhâ-niyâha*; ölünün arkasından ağıtlar, mersiyeler vs. düzerek yaka paça yırtarak, saçını başını yolarak, göğsünü, dizini döverek üzüntü izharı merasimi... Merasim haline, âdet haline gelmiş olan şey, makbul bir şey değil!

Bizim memleketimizde de bazı bölgelerde görülüyor. Ölüyü getiriyorlar, tabutunu koyuyorlar, başında saatlerce, artık insanı bıktıracak ve İslâm’a uymayacak tarzda yapıyorlar. Efen-dimiz; bunu da bırakmazlar, diyor.

3. (*Ve'l-istimtâru bi'l-envâ*) “Yıldızlardan, yıldızların batışından, batarken onlara yönelip dua etmekten yağmur ummak!”

Suudi Arabistan’da yağmur az olduğundan, batmaya meyletmiş olan yıldızlardan yağmur istemek âdeti!

“—Şu yıldız şuraya batıyor, şöyle diyelim, böyle diyelim, yağmur yağsın!” gibi kötü âdetleri bırakmazlar, maalesef yaparlar demiş oluyor Peygamber Efendimiz.

Bizim memleketimizde bunlardan hangisi vardır?

Öncelikle karşısındakini kötölemek yaygındır. Son derece çirkin bir şey! Bir kere bir insanın asıl asaleti takvâsındadır! Takvâ ehliyse, Allah’tan korkan bir kimseyse, basit bir aileden basit bir meslekten fukaracık bir kimse de olsa Allah’ın sevgili kulu olabilir! Kendisi iyi insan değilse; sülalesinin ağa olması, paşa, padişah veya vaiz, müftü, hoca olması kendisine bir fayda sağlamaz. Eğer kendisi iyi yolda değilse soyunun asaleti kendisine bir fayda sağlamaz.

Soy ile övünmek doğru değildir. Babayiğit ise, kişinin kendisinin iyi müslüman olması gerekiyor. Bu çok yapılıyor. Hususî bir şekli de tasavvuf ve tarikat vadisinde birtakım tarikatların taraftarları öteki tarafa ta’n ederler: Şu şöyledir bu böyledir...” filan diye haksız, yalan yanlış, bilmeden konuşurlar.

Dün akşam birisi bana nakletti ki;

“—Filanca insanlar falanca insan hakkında şöyle şöyle ileri geri konuşmuşlar. Hocası ona el vermedi!” demişler.

Nasıl yalan! Nasıl cüret eder, nasıl cesaret eder, ne yüzle, ne hakla söyler? Öteki ikisi bir yerde baş başa buluştular da o adam bir sözü söylemişse sen nereden bileceksin?

Bir başka şehirdeki bir insan bu taraftaki insanların şöyle bir konuşma yapmadığını ne cüretle, nasıl bir yalana cesaret edip de söyleyebilir? Hem de “Tarikat erbabıyım.” dediği halde bu gıybeti, dedikoduyu, bu iftirayı nasıl yapıyorlar?..

O adam onu ahirette bırakır mı? Bu yalan sözden dolayı davacı olacak! Bir de yanılttığı kimselerin günahı boynuna gelmez mi? Gelir. Taraf tutmaktan, kendi tarafını sevmekten, öbür tarafa rekabet ve haset hissinden veryansın ediyorlar.

Buradaki bir arkadaşımız söylemişti, kendisi filan kasabadan; o kasabadaki şahıs da tasavvuf erbabı, güya iyi, dindar kimseler, Hocamız Rh.A’ın aleyhinde atıp tutuyorlarmış.

“—Tasavvufta böyle edepsizlik var mı?” dedim!

Bu edepsizlik tasavvufa uyar mı, yakışır mı? Vefat etmiş bir kimseye böyle ileri geri söz söylenir mi?

Hayatta olana bile söylenmez! Hatta iftira olması çok büyük vebal! Doğru olan bir şeyi bile onun gıyabında söylese gıybet oluyor. Müslümanlar olarak dilimizi başkasının ırzına, namusuna, haysiyetine, şerefine tecavüz etmekten tutmasını öğreneceğiz.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Bir kimsenin aleyhinde konuşmak gıybettir ve büyük günahdır.”

Diyorlar ki:

“—Ya o kusurlar onda varsa?..”

“—Kusurlar onda varsa, gıybettir; kusurlar onda yoksa, iftiradır!” buyuruyor.

Olsa da söylemeyeceksin, olmasa da söylemeyeceksin, demek.

Millet maalesef bu meseleyi bilmiyor.

Demek ki bu soya sopa çatmak meselesi cahiliye âdeti, maalesef dünyanın her yerinde var. Karşısındaki adamı kötülemek için dilini nerelere kadar; babasına, dedesine kadar uzatırlar, onun aleyhinde konuşurlar. Eğer kendisi erbâb-ı tasavvuf ise karşısındaki hocasına, silsilesine, şeceresine dil uzatırlar. Aynı cahiliyettir, hiç fark etmez; belki daha büyük ayıp da olmuş oluyor!

Allah ıslah eylesin, güzel huylar nasib eylesin... Allah bütün müslümanları muhabbetle Peygamber SAS Efendimiz'in sünneti yolunda birbirlerine has, halis kardeş olan ve birbirlerini destekleyen, samimi dost eylesin...

Yıldızlardan medet ummak, yağmuru yıldızdan beklemek cahiliye âdeti. Yağmuru Allah yağdırır, kuraklığı Allah gönderir, ceza veya mükâfat olarak bütün bunlar ve daha her şey Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin kudretinde! Yapan Allah, yaptırmayan Allah; veren Allah, alan Allah; öldüren Allah, yaşatan Allah!.. Müslümanın bunu anlaması lâzım!

Bu mânada geniş olarak düşünecek olursak, bugün memleketimizde bu cahiliye zihniyeti hâlâ vardır. Bazı kimseler hâlâ yıldız falına inanır. Koskoca güya kültürün öncülüğünü yapan büyük büyük tirajlı gazetelerde yıldız falları köşeleri vardır. Yalan yanlış atarlar tutarlar:

“—Bugün sana bir ziyaretçi gelecek, bugün kötü bir hadiseyle karşılaşacaksın, bugün şu olacak bu olacak, bir kısmet ayağına gelecek...” gibi atmasyon, uydurmasyon şeylerle milleti kandırırlar.

Bir taraftan insanları, dinimizin en güzel ahkâmına yanaştıramazsın:

“—Allah CC böyle emrediyor, ne kadar güzel!..”

Bir türlü yanaştıramazsın, keçi gibi inat eder. Bir taraftan da millet; cahiliyenin, putperestliğin âdetlerinin devamını bu devirde güle oynaya takip ediyor. Meselâ, Afrika’daki yamyamların dansını taklit ediyor da namaz kılmaya gelmiyor, bu kadar garip şeyler oluyor!

Demek ki her şeyi Allah’tan bilmek, her şeyin Allah’tan olduğunu anlamak, Allah’a yönelmek, Allah’a bağlanmak, gayrıya bir şey isnat etmemek, vehmetmemek, gayrıda bir kudret olduğunu vehmetmemek İslâm’ın temel, ana esaslarından biridir!

Dervişlikte, tarikatta da ilk önce fail-i muhtârın, fa’alü limâ yürîd sıfatına sahip Allah-u Teâlâ Hazretleri olduğunu bilmek için; Allah’tan bilmek, Allah’tan istemek, ummak, Allah’a dua etmek, yalvarmak; gayrıya bel bükmemek, el açmamak, serfürû etmemek, tabasbus etmemek, doğru doğru, dobra dobra konuşabilmek, hakkı söyleyebilmek, zalim sultanın karşısında hakkı müdafaa edebilmek, mazlumun yanında yer alabilmek... Bütün bunlar hep o sıfattan kaynaklanır.

Her şeyin Allah'tan olduğunu bilen insan, kahraman insan olur, dobra dobra konuşur.

“—Bu adam mert bir adam, kahraman bir adam, dobra dobra konuşuyor; hiçbir şeyden korkmuyor, aferin!” diye erbabı anlar. Allah da sever.

Ama bazı kimseler doğru söyleyeni sevmezlermiş. Onun için dedelerimiz; “Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.” demiş. Dokuz köyden kovarlar, doğru! Gerçekten insanlarda böyle bir sıfat vardır, doğru konuşan insanı sevmezler. Eğri işlerinde, günahlarında devam etmek isterler. Birisi kalkıp da:

“—Bu yaptığınız doğru değil!” deyince, kan tepelerine sıçrar.

Horozibiği gibi yüzleri kıpkırmızı kızarır. Kızarlar ama yanlıştır. Bir insan haklı bir şeyi bir kimseye ihtar ettiği zaman; “Bu yaptığın doğru değil, bunu yapma!” dediği zaman, “Sen kendi işine bak” derse bu ona günah olarak yeter.

Hazmedecek, haksızlığını anlayacak, eğri yoldan doğru yola gelecek; bunları yapmalıyız. Hepimiz mert, doğru insan olmalıyız, dobra dobra olmalıyız, hakkı söylemeliyiz. Batıl yolda yürüyene, yanlış işler yapana, günah işleyene alkış tutmamalıyız, prim vermemeliyiz, destek olmamalıyız; gülmemeliyiz ki yapmasın!

Gülersek, alkışlarsak, “Mâşaallah, inşaallah...” dersek, desteklersek, peşinden gidersek, pabucunu yalarsak, kuyruğunu takip edersek olmaz. O zaman cemiyetin nizamı altüst olur!

Cemiyetler, topluluklar mert insanların sayesinde, fazilet sahibi insanlar ile yükselir! Rezalet sahibi kötü insanlarla mahvolur, tefessüh eder; rezil insanlarla koca imparatorluklar çöker!

Bizim Osmanlı İmparatorluğu'nun neden çöktüğünü niye düşünmüyoruz? Belgrad'dan, Avusturya'dan Basra körfezine kadar; Atlas Okyanusu'ndan, Fas'tan, Hint Okyanusu'na kadar topraklar bizimdi. Yüreğimiz niye sızlamıyor?

“–Bunu neden elden kaçırdık?” demiyoruz. Niye buyeniçerilerin isyanlarını düşünmüyoruz? Niye memurlarının rüşvetlerinin ne kadar büyük zararlara yol açtığını düşünmüyoruz? Niye birtakım yüksek devlet ricalinin yabancı cemiyetlere girip, kötü işler yapıp yabancılara ajanlık edip de memleketi içten çökerttiklerini düşünmüyoruz?..

Öyle hainler var ki hâlâ alkışlanıyor, hâlâ millete kahramanmış gibi yalan yanlış tanıtılıyor. Hâlbuki hain, memleketi satmış; dış ülkelere öyle tavizler vermiş ki hâlâ temizleyemiyoruz.

O bakımdan dobra dobra olmayı öğrenmeliyiz.

“–Zarar gelir...”

Zarar Allah'tan gelir.

“–Ama böyle yaparsam faydalananlardan olurum.”

Faydayı da Allah verir. Yanlış hesap yapma, mü'minsen hesabını doğru yap! Fayda ve zarar Allah'tandır; sen doğru ol.

Diyarbakırlı Said Paşa ne güzel söylemiş:
*Halkı tahrîb eyleyip de kendin âbâd eyleme,
Bu cihanda ev yapıp, ukbâyı berbad eyleme;
Nef'in için zâlim-i bî-rahme imdâd eyleme,
Âlemi tenfîr eden ahvâli mu'tâd eyleme;
Müstakim ol, Hazret-i Allah utandırmaz seni!*

*Sen usandırma eli, el de usandırmaz seni,
Hîlekârlık eyleme, kimse dolandırmaz seni,
Dest-i a'dâdan soğuk su içme, kandırmaz seni,
Korkma düşmandan ki, âteş olsa yandırmaz seni
Müstakim ol, Hazret-i Allah utandırmaz seni!*

“Kendi menfaatin için merhametsiz zalime yardım etme. Düşmandan korkma, ateş seni yakamaz! Çünkü Allah’ın dostunu ateş yakamaz.

“—Hocam, ben elimi ateşe uzattım, yandı.”

O mânaya alma; İbrahim AS’ı yakmadı! Allah seni ateşin yanına sokmaz, ateşe düşürmez. Öteki mânasını, doğru mânasını al!

O bakımdan Allah hepimize güzel ahlâk nasip eylesin. 55 milyon güzel ahlâklı insan, evelallah dünyayı düzeltiriz! Çünkü güzel ahlâk demek dine dayalı, imana dayalı [hâl] demek. 55 milyon has mü’min dünyaya ferman okutur.

Kânûnî Süleyman Fransa kralına bir mektup yazmış, demiş ki;

“—Duydum ki, sizin memleketinizde kadın erkeğe sarılır dans ederlermiş, buna dans denirmiş. Bu ne biçim edepsizliktir! Bundan sonra yapılmasın!” diye bir mektup yazmış.

Fransa’da adamlar korkularından danstan vazgeçmişler. Ne güzel! Kânûnî Süleyman mektup yazmış, fermân-ı âlişânını oraya göndermiş.

Birisine mektup yazıyor, diyor ki:

“—Filanca prensi hapsetmişsiniz, onu hemen hapisten çıkartın!”

Hemen apar topar çıkartıyorlar. Neden?

Allah CC kendisi has, halis iman eden kimselere yardım eder, onları aziz kılar, onları yer-yüzüne hâkim kılar. İnsanlar Allah’ın yolundan dönerlerse, Allah’a hıyanet ederler, dinine âsi gelirler, günahlara dalarlarsa Allah yardımını çeker; o zaman perişan olurlar.

Bugünkü müslümanların perişanlıkları düşmanın hünerinden değildir, müslümanların zaafındandır, günahındandır! Müslümanlar günahlarının belâlarını çekiyorlar, Allah cezalandırıyor. Eğer müslümanlar iyi kimseler olsa, bir müslümanı kimse hor ve zelil edemez. Allah’ın aziz kıldığını kimse zelil edemez!

Onun için cahiliye âdetlerini bırakalım, İslâmî âdetlere sarılalım! Allah’tan gayrıdan fayda ve zarar gelmeyeceğinin imanımızın gereği olduğunu bilelim, Allah’tan korkalım, gayrıdan korkmayalım! Allah’a itaat edelim, kınayanın kınamasına aldırmayalım, hak yolda yürüyelim, bâtil ehlinin ulumasına, bağırmasına, çağırmasına aldırmayalım. İt ürür kervan yürür, diye yolumuzca dosdoğru yürüyelim. Onlara uyup da kendi ahiretimizi de berbat etmeyelim!

b. Abbasîlerin Yönetici Olacağı

İkinci hadîs-i şerif:

Bu hadîs-i şerifi Hatîb-i Bağdadî, İbn-i Abbas RA'dan, o da annesi Ümmü'l-Fadl'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz amcası Abbas RA'a demiş ki:²

يَا عَبَّاسُ أَنْتَ عَمِّي وَصُنُو أَبِي وَخَيْرٌ مَنْ أُخْلَفَ
بَعْدِي مِنْ أَهْلِي إِذَا كَانَتْ سَنَةٌ خَمْسٍ وَثَلَاثِينَ
وَمِائَةٍ فَهِيَ لَكَ وَوَلَدِكَ مِنْهُمْ السَّفَّاحُ وَمِنْهُمْ
الْمَنْصُورُ وَمِنْهُمْ الْمَهْدِيُّ

(خط. عن ابن عباس عن أمه أم الفضل)

RE. 497/9 (*Yâ abbâs, ente ammî, ve sînvu ebî, ve hayru men ahlefe ba'dî min ehlî; izâ kânet senetü hamsin ve selâsîne ve mietin fehiye leke ve veledike, minhümü'sseffâhu, ve minhümü'l-mansûru, ve minhümü'l-mehdiyyü.*)

(*Yâ abbâs*) “Ey Abbas, (*ente ammî*) Sen benim amcamsın; (*ve sînvu ebî*) babamın eşisin, bir parçasısın. (*Ve hayru men ahlefe ba'dî min ehlî*) Ve benden sonra yerime halef olarak bırakacağım kimselerin en hayırlısı, ehlinden yerime bırakabileceğim kimselerden en hayırlısı sensin!”

² Hatîb-i Bağdadî, Târih-i Bağdad, c.I, s.63; İbn-i Asâkir, Târih-i Dimaşk, c.XXVI. s.362;

Kenzü'l-ummâl, c.XI, s.708, no: 33452; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.290, no:26061; İbn-i Abbas RA'dan, o da annesi Ümmü'l-Fadl'dan.

(*İzâ kânet senetü hamsin ve selâsîne ve mietin fehiye leke ve veledike*) 135. sene olduğu zaman bu hilâfet sana ve senin evlâdına nasib olacak. (*Minhümü'sseffâhu*) Bu evlatların içinden kimisi *seffâh*, kan dökücü olacak; (*ve minhümü'l-mansûru*) kimisi *mansûr*, Allah tarafından nusrete mazhar olacak; ve *minhümü'l-mehdiyyü* () kimisi *mehdî*, doğru, hidayet üzere olacak!”

Gerçekten de Peygamber SAS Efendimiz'den sonra, Yezid ibn-i Muaviye zamanında Hz. Hüseyin Efendimiz; Peygamber Efendimiz'in yerine hilafet makamına kayyım olmak üzere Irak'a davet olunmuşken, giderken yolda şehid edildiği için hilafet Yezid isimli zalime geçti. Peygamber Efendimiz'in torunlarını çocuklarıyla, hanımlarıyla, ailesiyle insaf etmeden, şehid eden, öldüren, katleden bir sülâleye geçti.

Hilafet hakları mıydı?

Asla ve kat'a! Katiyen hakları değildi! Devletin başına mafya, eşkıyâ çetesi gibi çöreklediler. Müslümanları kılıç, kırbaç zoruyla, zalimlerin kalabalığı gücüyle zalimleri mescidin kapılarına dikip:

“—Ya bey'at edersiniz, ya da bey'at etmediğiniz takdirde hepinizi burada öldürürüz!” diye bey'at aldılar.

Kâbe-i Müşerrefe'yi mancınık ateşine tutarak, Abdullah ibn-i Zübeyr RA'ı şehid ederek devleti ele geçirdiler. Bir sülâle olarak devam etti. İslâmî raydan çıktılar, günahlı işler işlediler! Aralarından bir iki tane sâlih kimse de yetişti.

Sonra bu hadîs-i şerifte bildirildiği gibi Emevîler yıkılarak hilafet, Hz. Abbas RA'ın soyundan olan Abbasî denilen devletin eline geçti mi? Geçti. (M. 750, H. 132)

Tarihen sabit! Bu hadîs-i şerifteki durum tahakkuk etti! Onların içinden kimisi gerçekten kan dökücü oldu; hınçta, hırsta, cezalandırmada aşırı gitti. Hz. Hüseyin'i öldüren insanlar öldüler gittiler, ahirette cezalarını buldular, defterleri dürüldü. Ondan sonra, masum insanları öldürmek zulüm oldu. Onlar yapmadı ki! Bir kimsenin yaptığı suçu ötekisine ödetmek İslâm'da adalete sığmayan bir şey, insanlıkta olmayan bir şey! Kimisi aşırı gittiği için kan dökücü olarak anıldı.

Kimisi âdilâne hareket etti. Fütuhata önem verdiler, İslâm âlemi genişledi. Birçok ülkeler İslâm diyarına katıldı. Orta Asya'dan Atlas Okyanusu'na kadar geniş araziler müslümanların emrine girdi ve İslâm; dünyaya, üç kıtaya hâkim oldu.

Bir kısmı doğru yol üzerinde yürüdüler. Artık Allah-u Teâlâ Hazretleri hesaplarını ahirette görecek. Ama Peygamber SAS Efendimiz, amcasına; "Senin sülalenden çocukların hilafete geçecekler!" diye bildirmiş.

"—Aklen bildirebilir mi?"

Bildirir. Çünkü her şeyi bilen; gelmişi, geleceği bilen Allah-u Teâlâ hazretlerinin hak peygamberi olunca bildirir ve bildirmiştir. Peygamber Efendimiz İstanbul'un alınacağını bildirdi! Hadîs-i şeriflerde, kendisinden sonra neler olacağına dair birçok bilgiler verdi. Yokluk

yoksulluk içindeyken, “Öyle günler gelecek ki şu kadar paraya mazhar olacaksınız, şu kadar zenginliğe sahip olacaksınız!” diye söyledi.

Bizanslılar İranlılar’a mağlup olmuşken; “Bizanslılar yine galip olacak!” diye söyledi. Hatta kıyametin nasıl olacağını, kimlerin geleceğini, ne gibi hadiseler olacağını hadîs-i şeriflerde tek tek söyledi.

Demek ki Allah’ın emretmesiyle, bildirmesiyle söylemesi mümkündür. Bu hadîs-i şerifte de o rivayet olarak Hocamız karşımıza koymuş, ki kendisi hadis alimidir, sıraya bunu da koyduğuna göre demek ki, bunun böyle sıhhatli hadîs-i şerif olduğundan da kendisinin kanaati tam...

c. Zorlukta da, Kolaylıkta da İtaat Et!

Râvisi, Ubâdetü’bnü’s-Sâmit ibn-i Kays el-Ensârî el-Hazrecî RA... Kendisine söylenen sözü bize de rivayet etmiş oluyor. Medine- i Münevvere’nin Hazrec kabilesinden olan Ubâde hazretleri; Bedir’de bulunmuş olan Remle’de, 34 senesinde vefat etmiş olan büyük sahabidir.

Peygamber SAS Ubâdetü’bnü’s-Sâmit Hazretleri’ne hitaben diyor ki:³

³ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.321, no:22787; Deylemî, *Müsnedül- Firdevs*, c.V, s.385, no:8506; İbn-i Zenceveyh, *el-Emvâl*, c.I, s.28, no:24; İbn-i Ebî Âsım, *es-Sünneh*, c.III, s.47, no:857; Şâşî, *Müsned*, c.III, s.409, no:1161; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LVIII, s.184; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.56, no:3735; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.141, no:225; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef* c.XV,s.57, no:38413; Abdürrezzak, *Musanef*, c.XI, s.331, no:20686; Ubâdetü’bnü’s- Sâmit RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.104, no:468; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.283, no:26057.

يَا عِبَادَةَ أَسْمِعْ وَأَطِعْ فِي عُسْرِكَ وَيُسْرِكَ
وَمَنْشَطِكَ وَمَكْرَهِكَ وَأَثَرَةَ عَلَيْكَ وَإِنْ أَكَلُوا
مَالَكَ وَضَرَبُوا ظَهْرَكَ إِلَّا أَنْ تَكُونَ فِي مَعْصِيَةِ
بِوَاحًا

(حب. طب. كر. عن عبادة بن الصامت)

RE. 497/10 (*Yâ ubâdetü, esma' ve etı', fî usrike ve yüsrike, ve menşatike ve mekrahike, ve eseretin aleyke, ve in ekelû mâleke, ve darabû zahreke, illâ en tekûne fî masiyetin bevâhâ.*)

(*Yâ ubâdetü, esma' ve etı'*) “Ey Ubâde, söz dinle ve itaat et!” Ne zaman? (*Fi usrike ve yüsrike*) “Zorluğunda da, kolaylığında da... Senin zor zamanında da, kolay zamanında da...”

(*Ve menşatike ve mekrahike*) “Neşeli, ferah olduğun zamanda da, hoşlanmadığın razı gelmediğin, ikrah ettiğin zamanda da itaat et! (*Ve eseretin aleyke*) Kendi tercihin şöyle olsa, böyle olsa bile başına gelmiş olan kimseye itaat et! (*Ve in ekelû mâleke*) Eğer senin malını yeseler bile, şu şöyledir bu böyledir, istimlak ettim filan gibi şeylerle gasp edip alsalar; (*ve darabû zahreke*) sırtını kamçilasalar, kırbaçlasalar, sopalasalar, vursalar bile itaat et; (*illâ en tekûne fî masiyetin bevâhâ*) ancak açıkça bir günah konusu müstesna olmak üzere itaat et!”

Müslümanın her işinde temizlik vardır; kalbi temizdir, elbisesi, ağzı, eli, işi, niyeti temizdir, müslümanın her şeyi temizdir, her şeyinde

intizam vardır, müslümanın işi muntazamdır; dağınık, derbeder değildir. Namaz kılacağı vakitler bellidir. İbadetin şekli bellidir. Topluca namaz kılacakları zaman darmadağın kılmazlar; başlarına bir imam geçer, arkasında saf bağlarlar. Safın intizamı namazın ikamesinden, tamamındandır.

Onun için imam gelir; sıra muntazam olacak diye öne gideni iter, geride kalanı çeker. Arada boşluk bırakmamayı tavsiye eder, “Aman!” der, ikaz eder. Çünkü Peygamber Efendimiz intizama alıştırmak için ikaz etmiş.

İnsan şekle önem vermeye dikkat ede ede, her işinde intizamlı olacağından, Peygamber Efendimiz safların arasına girerek tanzim ederdi:

“—Sen geride kalmışsın, öne çık; sen fazla ileri gitmişsin, biraz geriye gel. Hizaya dikkat et, omuzlarınızdan birbirinize bakın...” diye safın çizgi gibi muntazam olmasına, arada boşluk kalmamasına itina ederdi.

Şimdi gerilirler, bilhassa yaz günlerinde araya kimseyi sokmazlar. Sen de orada biraz boşluk görürsün, girmek istersin; “Buraya ne geldin...” gibilerden bir ters ters tepeden bakar. Senin gelmeni istemiyor. Sen de aldırmadan “Ben de şuraya sığayım...” filan dersene sana bir sinirlenir, safı bırakır arkaya gider.

Nereye gidersen git! Peygamber Efendimiz safların sıklaştırılmasını tavsiye ediyor, boş bırakılmamasını tavsiye ediyor ben de onun için buraya giriyorum. Arada boşluk olursa şeytan girer! Bak şeytanın girdiği belli! Adam öyle

geniş geniş kurulmuş, sen yanına sokuldum mu şeytan onu damarından kızıştırıyor, püskürtüyor, kışkırtıyor; kızıp geriye gidiyor. Kendisi zarar eder, sevabı az olur.

İntizam her şeyimizde vardır.

“—Üç kişi yola gitse bir tanesi imam olacak!”

İmam olmak ne demek? Kafilenin başkanı olacak, son söz onda olacak!

“—Bu gece şurada mı geceleyelim, burada mı geceleyelim; şurada mı kalalım, burada mı kalalım? Yemeği şu vakitte mi yiyelim şöyle mi yapalım? Önce yemek mi yiyelim istirahat mı edelim?..”

Son söz onda olacak. Emir; kafilenin başkanı, emiri; sözü dinlenecek!

Daha büyük kabileler olsa...

Peygamber Efendimiz 10-20 kişi seriyye denilen askerî birlikler gönderirdi:

“—Filanca kabileye gidin, oradaki edepsizlere cezayı verin! Yol kesmişler, müslümanları öldürmüşler; siz de onların cezasını verin!” buyurdu.

Mesela 15-20 kişi deveyle, atla bir kabile gönderir. Bir tanesini başlarına reis seçerdi; “Buna itaat edin!” derdi.

Onun için Peygamber Efendimiz bir hadîs-i şerifinde buyuruyor ki;

“—Eğer sizin başınıza üzüm kurusu gibi siyah, buruşuk bir Habeşî köle bile emir tayin edilse ona itaat edin!” Çünkü itaat başarının özüdür! Herkes kendi bildiğini hareket ederse ve her kafadan bir ses çıkarsa düzen olmaz.

Bugün de böyle! Bugün de İslâm'ın bu prensibi bütün toplantılarda tatbik ediliyor. Bir dernek toplantısı, yıllık kongre yapacaksınız: İlan edersiniz; kongreye şahıslar gelir, ilk önce kongrenin başkanı seçilir, sonra divan heyeti seçilir, kâtipler... Ondan sonra toplantı açılır. Artık başkandan söz istenir:

“—Sayın başkan, söz istiyorum.”

Söz verirse konuşursun vermezse konuşamazsın.

“—Neden?”

Bir kere başkan seçtin!

“—Canım ben zorla konuşurum...” diyemezsin. Dışarıya attırtır, konuşurmaz. O bakımdan İslâm'ın bu intizamı, düzeni demek ki sivil hayatta da vardır, ibadette de, devlet düzeninde de vardır.

Müslümanın devlet başkanına, öteki müslümanların itaat etmesi lazımdır. Ama başına bir İngiliz gelmişse ona itaat etsin mânasına değil! Bir hain gelmişse itaat etsin mânasına değil! (*Ulu'l-emri minhüm*) Müslümanın kendilerinden olan kimse geldiği zaman! Yoksa müslüman kuzu gibi değildir.

Hız. Ömer halife olduğu zaman ne yaptı? Minbere çıktı, konuşurken bir tanesi kalktı, dedi ki;

“—Yâ Ömer! Eğer sen yanlış hareket edersen seni kılıçlarımızla düzeltiriz!”

Dikkat ederseniz bu hadîs-i şerifin sonunda “Şöyle de olsa böyle de olsa itaat et itaat et...”

(*Illâ en tekûne fî ma'siyetin bevâhâ*) Apaşikâr günah emrediliyorsa, o zaman itaat etmek yok, o müstesna!” diye bildiriyor.

Masiyette, gûnahta itaat olmaz. Günah olmadığı takdirde ufak tefek kusurlardan, fikir farkından itaatsizlik yaparsa, itaatsizlik yapan gûnaha girer.

Peygamber Efendimiz onu ne bize kadar güzel nasihat etmiş, bildirmiş ki:

“—Ya Ubâde! Dinle, itaat et; zorluk zamanında da kolaylık zamanında da; sevinçli ferahlık zamanında da sevinmediğin istemediğin, kerih gördüğün zamanda da, senin tercihin başka türlü olduğu zamanda da itaat et!”

Farklı düşünebilirsin ama başkan böyle dedi. Pekâlâ, bitti.

Ne kadar güzel! Bu, içtimai işlerin yürütülmesi içinsağlam, çoksağlambir düzendir. Müslümanlar bundan gafil, derbeder. Müslümanların başkanı kimdir belli değil!

Bugün dünya üzerinde müslümanların başkanı kim?

Yok ki! Yıkılmış gitmiş! Bina yıkılmış, caminin kubbesi çökmüş, minaresi devrilmiş; İslâm'ın binası harap, yok! Hilafet-i Kübrâ denilirdi; en büyük emirlik, emîrül-mü'minînlik. O makam şu anda yok!

Suudi Arabistan'ın da dinleyeceği, Suriye'nin de, Lübnan'ın da, Mısır'ın da dinleyeceği; bütün dünya üzerindeki müslümanların dinleyeceği müslümanların en büyük reisi var mı? Yok!

“—Müslümanların içinde adam mı yok?”

Estağfirullah, ne demek! Nice alimler var, nice fazıllar var.

Velev öyle olmasa bile içlerinden birini seçme mecburiyeti var.

“—Üç kişi yola gitse...”

İlla hepsinin alim olması şart değil ki! Üçü de köylü, çiftçi amcalar: Köyden kasabaya gidiyorlar; birisini imam seçecekler, o kadar. İlle sipariş verip de fabrikadan, tornadan çıkma bir şey olacak değil ki! Mevcudun içinden bir tane seçme mecburiyeti var.

Burada namaz kıldığımız zaman, imam efendi yok, gelmemiş; hastalanıvermiş veyahut bir yere gitmiş de yolda, trafik sıkışıklığından buraya yetişememiş. Ne yapacağız?

“—İmam gelmedi, hadi bakalım başınızın çaresine bakın!” mı denilecek?

Hayır, bu cemaatin içinden bir tanesi öne geçecek;

“—*Allahu ekber!*” deyip namazı kıldırarak.

Veya imama bir hal oldu, birden başı dönüverdi, yıkıldı, yığıldı kaldı. Ötekisi imam olacak. İmam; “Bana bir mazeret ârız oldu.” diye arkasındaki şahsı yakasından tutacak, onu yerine geçirecek, namaz yine devam edecek. Orada imam değişir, müslümanın namazı bile bozulmaz. İslâm bu kadar muntazam!

Kimin seçileceği, nasıl seçileceği belli. İmamın arkası önemli! İmamın arkası şarjörün üstündeki

fişek gibidir, imam gittiği zaman yerine o gelecek. Tık, nasıl tetiği çektimi, bom, patladı mı alttaki şarjörden bir kurşun daha, bir tane daha geliyor, bir tane daha geliyor; onun gibi.

İmamın arkasındaki, imamlık mesleğini bilen, imamlık yapabilecek kimse olacak; her önüne gelen olmayacak, meseleyi bilen kimse olacak! Bu itaat önemli olduğu için, Peygamber Efendimiz tavsiye etmiş. İnsanları kendi keyfine bırakırsan her kafadan bir ses çıkar, curcuna olur. Af edersiniz iş kadınlar hamamına döner.

Nasıl olacak? Son söz bir kimsede olacak, o da bir şey yaptı mı “Canım, hata ediyorsun, kusur ediyorsun.”

Tamam, biraz da kusurlu olur; iş yürürken kusursuz gitmez, illa birtakım hatalar olur. Senin fikrin başka olabilir ama itaat edeceksin.

d. Allah’a İsyanda İtaat Olmaz!

Ama reis olan, başkan olan kimse günahı emredemez.

“—Ben şimdi sizin başkanınız oldum ya, Peygamber Efendimiz de; ‘Sevsen de sevmesen de itaat et!’ dedi ya, emrediyorum: Her biriniz gideceksiniz, şarap alacaksınız, kadehe dolduracaksınız, birer tane devireceksiniz.” diyebilir mi? Diyemez!

“—Neden?”

Allah’ın emrini değiştirmeye salâhiyeti yok!

“—Ben emirdim, komutandım?”

Hiçbir şey değilsin. Günahı emrettiğin zaman olmaz.

Peygamber SAS Efendimiz Buyurmuşlar ki:⁴

لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ

حم. طب. ك. وابن خزيمة وابن جرير عن عمران؛ والحكم بن عمرو وأبو نعيم خط. ع ن أنس؛
(طب. عن النواس)

RE. 481/9 (*Lâ tàate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hàlik*) “Allah’a isyanda kula, mahlûka itaat yoktur.”

“—Peki, insana babası emretse?”

⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.66, no:20672; Taberânî, *Mu'cemü'l- Kebîr*, c.XVIII, s.170, no:381; Heysemî, *Müsnedü'l-Hàris*, c.II, s.632, no:602; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.55, no:873; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.275; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.145; İmran ibn-i Husayn RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.409, no:3889; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.356, no:1988; Abdü'r-Rezzak, *Musanef*, c.II, s.383, no:3788; Dâra Kutnî, *İlel*, c.V, s.155, no:786; İbn-i Abdi'l-Ber, *et-Temhîd*, c.VIII, s.58; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.131, no:1095; Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.132, no:4622; Hz. Ali RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.181, no:3917; Hz. Hüseyin RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VI, s.545, no:33717; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten. Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.369, no:3647; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîâb*, c.I, s.269; Abdullah ibn-i Huzâfe RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X, s.22; Ebû Nuaym, *Ahbâr-i İsfahan*, c.II, s.109, no:443; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVI, s.322; Temîm-i Dârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.105, no:14875; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2077, no:3076; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVI, s.427, no:17172.

“—Babası da dinlenmez!”

“—Anası emretse?”

“—Anası da dinlenmez!

Sahabeden öyle mübarek kimseler vardı, Mus’ab RA gibi. Anası, oğlunu canı gibi seviyor. Anası müşrike, imana gelmemiş; delikanlı ay parçası gibi güzel bir kimse. Bir ailenin zengin bir oğlu, müslüman olmuş. Annesi müslüman olmasını istemiyor.

“—O adamların arasında ne yapacaksınız?”

Para pul var, asalet var, şu bu var. İstiyor ki oğlu kendi yanına gelsin. Oğlu da İslâm’ı bırakmıyor. Peygamber Efendimiz’in SAS cemalini görmüş, itaat etmiş, bey’at etmiş, bağlanmış, iman getirmiş.

Döner mi?

“—Gel oğlum; yanıma gelmezsen bundan sonra hiç yemek yemem, açlıktan ölürüm!” diyor.

Oğlu diyor ki:

“—Sen bu işi yapma! Sen böyle yemesen yemesen, ölsen, bir daha ölsen, bir daha ölsen, bir daha ölsen ben bu yolu terk etmem!”

Terk edilmez çünkü Allah’ın yoludur; anası da emretse, babası da emretse terk edilmez! Bu devirde bu maalesef çok.

Bu devirde anasını-babasını cebinden çıkartacak kadar Müslümanlığı kavi evlatlar var! Subhànallah. Halbuki analar- babalar müslüman olacaktı, evlatlar havailik edince onları doğru yola çağıracaktı:

“—Evlâdım etme, günaha dalma, doğru yola gel!” diyeceklerdi.

Evlât; anasını babasını doğru yola çekmeye çalışıyor, o gelmiyor.

Çok misalleri var: Kız müslüman, mütedeyyin; anası babası o yolda değil. Oğlan dört başı mâmur müslüman, babası ona düşman!..

Niye? Müslüman oldu diye!

“—Niye bu kadar müslümansın?”

Azıcık Müslümanlık olmaz ki; azıcık Müslümanlık diye bir şey olmaz, insan tam müslüman olur.

Babası şehirlerarası bir yolda lokanta işletiyor. Göl kenarında çok güzel manzaralı bir yer. Müşterisi az. İçki koymaya kalkıyor:

“—İçki koyalım o zaman müşteri çoğalır. Millet gelir; göle karşı içki de içer, yemek de yer, paralar kazanılır.”

Çocuk diyor ki:

“—İçkiyi koyarsan evi terk eder giderim! Çünkü içki satmakla kazancın haram olur, ben o zaman senin kazancını yiyemem, evi terk ederim!”

Oğlunun zorundan içki koyamıyor. Allah’ın emri olduğu için değil de oğlunun zorundan içki koyamıyor. Subhânallah, imtihan dünyası!

Nasıl Peygamber Efendimiz’in zamanında evlât müslüman olmuş, ana-baba kâfir kalmışsa, bu devirde de öyle oluyor. Her devirde de belki böyleydi. Onun için herkes gözünü açsın, herkes insafa, herkes imana gelsin. Allah cümlemizi yanlış yollardan hıfz eylesin, korusun...

Demek ki biz de itaat edeceğiz.

Peki, müslümanların cihan üzerinde bir başkanı yok. Halîfe-i rûy-i zemîn yok. Eskiden bizim Osmanlı padişahları halife imişler, sonra cumhuriyetin ilk yıllarında hilafet kaldırılmış. Kaldırılmasaydı bütün İslâm ülkelerinin; Araplar, Pakistan Hindistan, Endonezya, Japonya... nerede müslüman varsa hepsi yine hilafetin merkezi burası diye az çok burada bağlı kalacaklardı. Çünkü asırlarca bağlı kaldılar.

Kaldırılmış. Şimdi müslümanların dünya üzerinde merkezî bir teşkilatı yok. Onun için düşmanlar hepsini parça parça, ayrı ayrı bir köşede kısıtıp tepeliyor. Afganistan'da birisi başka türlü tepeliyor, Afrika'da bir başka türlü tepeliyorlar, Balkanlar'da başka türlü, Trakya'da, Kırım'da, Kafkasya'da başka türlü...

Müslümanların birlik beraberlik olmamalarının büyük zararlarını her zaman görüyorlar. Biz Kıbrıs işinde yalnız kalıyoruz. Düşmanlar bize oyun ediyorlar, müttefiklerimiz hile yapıyorlar, atlatıyorlar, aldatıyorlar, kandırıyorlar, dolandırıyorlar.

Neden? Birlik yok, beraberlik yok. Yaparlar. Parça parça, tek tek yakaladılar mı tek tek haklarlar!

O zaman ne olacak?

Bir arkadaşımız; "Biz bir düşman arazisinde ordumuz dağıldığı için, bir grup kalmış ordu mensupları gibiyiz." diyor. O grup hemen bir araya gelecek kendilerinin en yüksek rütbelisi kimse onu başkan seçecek.

Diyelim ki harp darp oldu; cephede sekiz tane asker dağıldılar, neredede olduklarını bilemediler, baktılar ki bir çalılıkların arasındalar. Bir baktılar, bir arkadaşları daha var. Tamam, sekiz tane bizim asker. Bir tanesinin iki tane pırpır var, çavuş; o başkan! Vadide biraz yürürken, ellerinde silahlar, korka korka, acaba düşman var mı derken bir de baktılar, karşılarına yine onlardan bir de yüzbaşı çıktı. Şimdi başkan kim?

“—Yüzbaşı...”

Aradan 3-5 kişi daha geldi, daha büyük bir birliğe katıldılar. Baktılar ki orada kendi askerlerimizden 50-60 kişi daha var; aralarında binbaşı var. Tamam, bunlar da onlara iltihak ederler.

“—Başkan binbaşı!”

Düşman arazisinde perakende, darmadağın, çil yavrusu gibi dağılmış küçük birlikler gibiyiz.

Peki, bizden sonra hilafet Peygamber Efendimiz’in torunlarını öldüren kimselere geçmiş. O zaman müslümanlar ne yaptılar? Ozaman ulu’l-emr kim oldu?

O zaman asıl *ulu’l-emr*, ulemâ oldu. Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendimiz kitabında açıkça, sarahaten bildiriyor: *Ulu’l-emr*, ulemadır; Allah’ın kitabını bilen, ahkâmını, hadîs-i şerifleri bilen kimsedir. Ona itaat edilecek. Onun için tarikatlardaki o bey’at da işte o intizamın bir gereği olmuş oluyor.

Allah müslümanları birlik beraberlik içinde eylesin, dünyalarını düzenli eylesin... Hiçbirimizi hiçbir kâfirin karşısında zelil, mağlup ve mahcup etmesin... Hem dünyada hem âhirette cümlemizi aziz eylesin...

e. Mehdî'nin Hz. Abbas'ın Soyundan Geleceği

Bu hadîs-i şerif Ammâr ibn-i Yâsir RA'dan rivayet edilmiş, Abbas RA'a söylenmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

يَا عَبَّاسُ إِنَّ اللَّهَ بَدَأَ فَتَحَ هَذَا الْأَمْرَ بِي وَسَيَخْتِمُهُ
بِغُلَامٍ مِنْ وَلَدِكَ يَمْلُؤُهَا عَدْلًا كَمَا مِلَّتْ جَوْرًا
وَهُوَ الَّذِي يُصَلِّي بِعَيْسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ

(ط. ف ي الأفراد والخط. كر. عن عمار بن ياسر)

RE. 498/1 (*Yâ abbâs, innallâhe bedee feteha hâze'l-emre bî, ve seyahtimuhû bi-gulâmin min veledike, yemleuhâ adlen kemâ müliet çevren. Ve hüvellezî yusallî bi-isâ aleyhi's-selâm.*)

“—Ey Abbas! Allah bu işi benimle açtı.”

Peygamber Efendimiz kendisini söylüyor: Hz. Muhammed ile bu iş açıldı; hilafet, müslümanların yeryüzüne gelmeleri, İslâm dininin, Müslümanlığın başlaması Peygamber Efendimizle başladı.

“—Ve senin ailenden bir çocuk ile bu iş tamamlanacak!”

⁵ İbnü'l-Cevzî, *İlelü'l-Mütenâhiyye*, c.II, s.858, no:1437.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.271, no:38694: *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.289, no:26059.

Hilafet, müslümanların başkanlığı o aileden kimseyle tamamlanacak.

“—O senin evladından son halife olan kişi yeryüzünü adaletle dolduracak. Eskiden zulümle dolmuş olan yeryüzüne adalet getirecek. Ve o İsa AS’a namaz kıldırarak.”

Bu kıyametin ahvalini anlatan hadîs-i şeriflerden bir tanesidir. Biliyorsunuz Allahu Teâlâ hazretleri müslümanları mutlaka yeryüzüne yeniden hâkim edecek! Mehdi gelecek, o mehdi nin Peygamber Efendimiz’in sülalesinden olduğu, ismi kendisinin ismi gibi, babasının ismi Peygamber Efendimiz’in babasının ismi gibi olduğu hadîs-i şeriflerde bildiriliyor.

Bu hadîs-i şeriflerde de bildiriliyor ki Hz. Abbas’ın sülalesiyle dealakalı. İki sülale belki birleşecek; Mehdi aleyhisselam sülale olarak bir taraftan Peygamber Efendimiz’e bağlı olacak, bir taraftan da Hz. Abbas ile sülalesinin akrabalık bağlarının bulunacak olduğu anlaşılıyor. Ammâr b. Yâsir böyle rivayet etmiş. Hatîb-i Bağdadî ve Dârekutnî böyle rivayet etmişler.

Mehdilikle ilgili müstakil kitaplar çıkmıştır. Mehdilik meselesi bu günlerin canlı konularındandır. Mehdilikle ilgili konuları anlatan, özel o konuya tahsis edilmiş kitaplar vardır. Detaylı bilgi isteyenler oraya bakabilirler.

Yalnız şunu söyleyeyim ki hadîs-i şeriflerde Mehdi AS çıktığı zaman bütün müslümanların onun bayrağı altında toplanması emrolunuyor. Hem de nasıl emrolunuyor?

Yerler kar yağmış, buz olmuş olsa, dizi üstünde veya yere oturarak -Allah göstermesin- hani ayağı olmayan insanlar filan yürürler de yerde. (*Velev habben ale's-selce*) Buzun üstünde emekleyerek veya böyle oturmuş vaziyette elleriyle gelmek şeklinde bile olsa, oraya koşup gelecek.

Çünkü müslümanların kâfirlerle büyük savaşı bahis konusu. O savaşta müslümanların safında yer almak için dünyanın neresinde olursa olsun mehdinin ordusuna gidip toplanmaları hadîs-i şeriflerde emrediliyor. Bizi ilgilendiren tarafı budur. Bu bilince vakıf olacağız ki böyle bir şey olduğu zaman bir kenarda kalmak, “Tamam ben burada selametteyim.” diye durmak yok. Müslümanlar; uzaklardan da olsa, dağlardan da olsa, karlardan, buzlardan geçmek de olsa oraya gidecek ve onun ordusunda vazifesini alacak!

Allah-u Teâlâ Hazretleri İslâm beldelerini her türlü afetlerden korusun... Kıyameti başımıza koparmasın... Kıyametin zamanını daha uzak zamanlara ileri zamanlara tehir eylesin... Bizlere salah u hâl nasip eylesin. Çünkü savaş zordur. Çünkü böyle büyük işler koptuğu zaman insanların işi zordur.

Muhterem kardeşlerim!

İçinde yaşadığımız günlerin kıymetini bilelim! Sulhun, sükûnun, asudeliğin, rahatlığın, keyfin karnımızı tokluğunun, sırtımızın berkliliğinin, sağlamlığının şükrünü eda edelim. Allah'ın yoluna sımsıkı sarılsalım! Allah-u Teâlâ Hazretleri bizleri, bu güzel günleri arattırarak kötü durumlara düşürmesin...

Bizim beldemizde durum güzel, başka İslâm beldelerinde durum çok fena... Suriye’de, Irak’ta, Afganistan’da daha başka diyarlarda çok sıkıntılı durumlar var. Allah-u Teâlâ Hazretleri oraları da güzelleştirsin... Oradaki müslümanları, mücahid kardeşlerimizi de kâfirlere galip eylesin... İslâm beldelerini zalimlerin istilasından korusun, kurtarsın...

İnsan Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne ferahlık zamanında mutî olursa, ibadetinde olursa, vazifelerini yaparsa; dara geldiği zaman yaptığı duaları Allah kabul eder. Genişlik, ferahlık zamanlarında, rahatlık devrelerinde Allah’ı anmazsa, dua etmezse, ibadetinde kusur yaparsa; başına bir belâ gelip çattığı zaman dua etse, duası kabul olmaz. Hadîs-i şerifte bildiriliyor.

Onun için şu güzel günlerinizde Allah’a güzel kulluk edin, Allah’a iyi bağlanın! Kendiniz ve diğer müslümanlar için hayır düşünün, hayır işleyin, kazancınızın fazlasıyla hayır yapın ki, bir gün gelir hayır yapmaya fırsat bile kalmayabilir!

Paranızın fazlasını Allah yolunda sarf edin, Allah’ın dinini takviye edin. Allah’ın dininin güçlenmesi, Müslümanlığın gelişmesi için canla başla çalışın! Çünkü “Keşke yapsaydım...” dersiniz, fırsat geçerir!

Bir de bir hadîs-i şerifi hatırlatayım, temenni olarak istiyoruz ki başımıza böyle büyük belâlar patlamasın.

Hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:⁶

إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ

(الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَنَسٍ)

(*İzâ mâte'l-insânü*) “İnsan öldüğü zaman, (*fekad kâmet kıyâmetühû*) onun kıyameti kopmuş demektir.”

Zamanı gelenin aramızdan birer ikişer ölüm gittiğini görüyoruz. Azrail AS gelip alıp gidiyor canını, ayrılıyor. Ölüm aramızdan bazı tanıdıklarımızı alıp duruyor, görüyoruz, bir gün sıra bize de gelecek.

Hep uzak bir zamanda diyoruz ama belli olmaz, genç de gidiyor yaşlı da gidiyor. Sıhhatli insan da trafik kazası oluyor, ölebiliyor veyahut sıhhatli gibi görüldüğü halde birden vefat edebiliyor. Ölüm gelmeden tevbeyle, hayır yapmaya acele etmeliyiz.

Kıyamet inşallah 100 sene sonra 200 sene, 500, 1000 sene sonra olsun ama ya biz ölürsük?.. Biz öldük mü bizim kıyametimiz koptu demektir. Onun için hemen yarın ölecekmiş gibi tevbe edin, hemen yarın ölecekmiş gibi hayırları yapın!

⁶ Lafız farkıyla: *Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.285, no:1117; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1072, no:42748; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1615, no:2618; *Süyûtî, Câmiu'l-Ehâdis*, c.IV, s.65, no:2781.

Size bir şeyi ihtar edeyim:

İhvanımızdan çok sevdiğimiz kardeşlerimiz vardı, hayır yapmak istiyorlardı. Hayatlarında yapamadılar, vasiyetlerinde yerine gelmiyor! Çeşitli mâniler çıkıyor; hukukî pürüzler, tapuda pürüzler, miras hukukundan meseleler çıkıyor. Mirasçılar o kadar verilmesine razı gelmiyorlar vs. derken hayır yapılamıyor. Hayrı sıhhatli iken, aklın başında, paran pulun, iktidarın varken kendi gözünün önünde yap, işi bitir.

Hayrın tıkır tıkır çalıştığını gör: Çeşme yaptırıyorsan suyun şırl şırl aktığını gör. Köprü yaptırıyorsan üstünden insanların geçtiğini, cami yaptırıyorsan ezan okunduğunu, namaz kılındığını, Kur'an kursu yaptırıyorsan içinde cıvıl cıvıl çocukların Kur'an okuduğunu gör.

Daha başka bir hayır yapacaksan paranı ver, bu iş bitsin.

“—Vereceğim, dur bakalım, hele bakalım...” demek; tehir, şeytanın işidir. Hayrı tehir etmek şeytanın işidir. Buna tesvif derler. (*Sevfe ef'alu*) “İnşallah ilerde şöyle yapacağım.”

“—Hele dur bakalım, dur biraz acele etme bakalım!” filan, buna tesvif derler. Peygamber Efendimiz diyor ki:

هَلَكَ الْمُسَوِّفُونَ

(*Heleke'l-müsevvifûn*) “Tevsif yapanlar, ileriye atanlar helâk oldular.”

“—Hele durun, yapacağım! Bekle biraz, sabret, ne acele ediyorsun be adam?”

“—Onlar helâk olur!” buyruluyor.

Hayırda acele edin! Bakarsın, kıyamet hemen kopuverir. Amerika’yla İran burun buruna kadar gelmediler mi? Borsalar alt üst oldu. Adamların Basra Körfezi’nde hâlâ gemileri dolaşmıyor mu?

“—Gemileri dolaşıyor.”

Birbirlerini bombalayıp durmuyorlar mı?

“—Bir tarafın kafası kızacak! Adamakıllı bıçak kemiğe dayandı mı, kedi sıkıştı mı köpeğin üstüne atlar.”

Atlar mı? Atlar.

Tavuk civcivini kaptırmamak için insanın üstüne sıçrar. Kaz insanın tepesine çıkar, gagalar. Kendisi insandan çok küçüktür ama kızdığı zaman başka şeyler olabilir.

Bir harbe tutuşsalar ne olur?

Senin paran geçmez! Bitti! O kadar, deste deste kâğıt paran vardı, tam kasaya yerleştirmiştin, Kur’an Kursu yapacaktın...

Sen şimdi onlarla soba tutuştur, hiçbir işe yaramaz hale gelir. Mademki harp olmadı, sulh var, mademki bir zaman açıldı; hayrını çarçabuk yap!

Çünkü şairin dediği gibi:

Bir bitmeyecek zevk verirken beste

Bir tel kopar ahenk ebediyen kesilir.

Yahya Kemal'in de işi anlatışı saz usulü ile olmuş. Hayatın teli dımbır dımbır çalıp dururken bir tel kopar, iş biter.

Sazın teli koptu mu ses çıkar mı? Dımbırtı biter.

Onun için, bir tel kopup da dımbırtı bitmeden hayra acele etmemiz lazım. Ben şahsen bu endişedeyim: Tevbe edelim, hayrı alelacele, çarçabuk yapalım!

Ağır oluyor! Ben çıkıyor, burada bir şey söylüyorum; zaman geçiyor, aylar geçiyor, ben ter döküyorum. Neden sonra oluyor? Olmuyor.

İki sene önce, "Bir gazete kuralım!" dedim. Bir akşam beni çağırdılar, tüccardan bazı kimseler bana sürpriz yaptılar:

"—Hocam, siz vaazda 'Gazete kuralım!' dediniz. Biz 'Tamam.' dedik. Ben beş yüz bin koyuyorum, o bilmem ne koyuyor gazeteyi kuruyoruz."

İki sene geçti, gazete kurulmadı! Halbuki gazete kurulsa bizim de söyleyeceğimiz sözler var. "Başkaları çıplak kadın resmi basıyorlar, müstehcen neşriyat, bize uymayan şeyler yapıyorlar. Biz de müslümanca bir gazete nasıl çıkar onu gösterelim!" dedik. Olmuyor.

Yapacak olan kimse hayrı çarçabuk yapsın! Uzun uzun tehir etmeye vakit müsait değil! Kıyamet kopacak gibi oluyor gidiyor, benim yüreğim ağzıma gelip gelip, tekrar yerine oturuyor. Sizin nasıl oluyor, bilmiyorum.

f. Gece Namazını Terk Etme!

Bu hadîs-i şerif Buharî'den.

Peygamber Efendimiz'in Abdullah dediği, Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-Âs RA. Bu zatın babası da, kendisi de sahabidir. Abdullah ibn-i Amr, dört meşhur Abdullah'tan birisidir, hadis ve ilim sahasında şöhret kazanmıştır. Peygamber SAS ona da diyor ki:⁷

يَا عَبْدَ اللَّهِ لَا تَكُنْ مِثْلَ فُلَانٍ كَانَ يَقُومُ مِنَ اللَّيْلِ
فَتَرَكَ قِيَامَ اللَّيْلِ

(م.خ.م.ن.ه. عن ابن عمرو)

RE. 498/2 (*Yâ abda'llah, lâ tekün misle fülânin, kâne yekumu mine'l-leyli, fetereke kıyâme'lleyl.*)

“—Ey Abdullah, filanca gibi olma!”

İsim söylemiyor; Ahmed gibi, Mehmed gibi falan demiyor.

⁷ Buhârî, *Sahîh*, c.IV, s.327, no:1084; Müslim, *Sahîh*, c.VI, s.43, no:1965; Neseî, *Sünen*, c.VI, s.283, no:1742; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV, s.227, no:1321; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.170, no:6584; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.412, no:1304; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.31, no:2205; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.449, no:924; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.14, no:4495; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.173, no:1120; Bezzâr, *Müsned*, c.1, s.367, no:2358; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.781, no:21382; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.301, no:26084.

“—Ey Abdullah! Filanca gibi olma; o geceleyin namaza kalkardı, gece kalkışını terk etti, sen öyle yapma!” diyor.

İsim zikretmiyor. Peygamber Efendimiz sözüne çok dikkat ederdi. Bazen remizli söylerdi. Bazen sevaplı bir şeyi “Kulun birisi şöyle yapmış böyle yapmış...” diye anlatırdı; yapan kendisi, “Ben yaptım.” demezdi.

“—Zamanın birinde kulun birisi şöyle yapmış...” derdi, kendisini öyle anlatırdı.

Böyle isim zikretmeden söylüyor. Demek ki saha-beden birisi geceleyin namaza kalkarmış; sonra uyku bastırmış, keyif tarafı galip gelmiş, nefsi kendisini yenmiş, şeytana uymuş, gece ibadetini terk etmiş. Onu misal getiriyor, diyor ki:

“—Ey Abdullah! Filanca geceleyin namaza kalkardı terk etti, sen öyle yapma; sen namazını kıl!” buyuruyor.

Muhterem kardeşlerim!

Gece namazına kalkmak çok önemli! Gece, öyle bir mübarek zamandır ki, “Yok mu benden bir şey isteyen? İsteddiğini vereceğim!” diye Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin kullarına talip olduğu, kendisinin teşvik ettiği zamandır:

“—Hadi, dua edin; istediğinizi vereceğim!”

Müslümanlar kedinin mangalın dibinde mırıl mırıl uyuduğu gibi uyursa olmaz! Uyanık olursa;

“—Yâ Rabbi! Senden cennetini, cemâlini isterim, müslümanları hayra döndür, aziz eyle!..”

Duasına nail olur. Müslümanlara dua edeceğiz, kardeşlerimize, birbirimize dua edeceğiz.

Bir hadîs-i şerif hatırıma geliyor:

“—Ahir zamanda salih kimseler ümmetin umumu için dua ettikleri zaman, Allah-u Teâlâ Hazretleri onlara:

‘—Sen kendine bak, ben onlara kızgıyım!’ dermiş.”

O da beni çok korkutuyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri:

“—Sen kendine iste, başkasını karıştıрма; ben onlara kızgıyım.

Kendine bak!” der.

Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin gazabını çekecek, onu kızdıracak işler yaptıklarından, ceza geldiğinden, “Yâ Rabbi, affet!” dedikçe, Allah-u Teâlâ Hazretleri, “Affet!” diyeni azarlıyor. O bakımdan Allah bizlere güzel haller nasib eylesin...

g. Yönetici Olmayı İsteme!

Peygamber SAS Efendimiz, sahabeden Abdurrahman ibn-i Semüre’ye hitaben buyurdu ki:⁸

⁸ Buhârî, *Sahîh*, c.XX, s.302, no:6132; Müslim, *Sahîh*, c.VIII, s.453, no:3120; Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.4, no:1449; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VIII, s.147, no:2540; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.63, no:20647; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.332, no:4479; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.X, s.52, no:19739; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.V, s.226, no:8745; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.244, no:2346; İbn-i Ebî Şeybe, *Müsned*, c.III, s.160, no:889; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.357, no:2292; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.XII, s.216, no:33210; Temmâmü’r-Râzî, *el-Fevâid*, c.III, s.439, no:1437; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.V, s.226, no:6683; Abdurrahman ibn-i Semüre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VI, s.18, no:14648; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XXIII, s.295, no:26072.

يَا عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ لَا تَسْأَلِ الْإِمَارَةَ فَإِنَّكَ
إِنْ أُوتِيَتْهَا عَنْ مَسْأَلَةٍ وُكِّلْتَ إِلَيْهَا وَإِنْ أُوتِيَتْهَا
عَنْ غَيْرِ مَسْأَلَةٍ أُعِنْتَ عَلَيْهَا وَإِذَا حَلَفْتَ عَلَى
يَمِينٍ فَرَأَيْتَ غَيْرَهَا خَيْرًا مِنْهَا فَكَفِّرْ عَنْ يَمِينِكَ
وَإِنَّ الَّذِي هُوَ خَيْرٌ

(حم. ش. خ. م. د. ن. ت. ع. ن عبد الرحمن بن سمرة)

RE. 498/3 (*Yâ abde'r-rahmani'bne semüre, lâ tes'eli'l-imârete, feinneke in ûtîtehâ an mes'eletin vükilte ileyhâ, ve in ûtîtehâ an gayri mes'eletin uinte aleyhâ, ve izâ halefte alâ yeminin, feraeyte gayrahâ hayran minhâ, fekeffir an yemînike ve'ti'llezî hüve hayr.*)

(*Yâ abde'r-rahmani'bne semüre*) “Ey Semure oğlu Abdurrahman! (*Lâ tes'eli'l-imârete*) Kendi kendine, kendiliğinden emirlik, komutanlık, başkanlık, reislik isteme!”

Müslümanlar bir gurup oldu mu, ille o gurubun bir başkanı olacak, kendileri bir başkan seçecekler demiştik. Burada da Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Kendin başkanlık isteme!”

“—Bana emirlik verin, ben falanca şehrin emiri, başkanı, komutanı olayım; bu işi iyi kuyorum...” deme.

“—Neden?”

Eğer kendin emirlik, başkanlık, reislik, bir vazife; memuriyet, amirlik istersen, isteyerek bu sana verilirse, (*vükilte ileyhâ*) o işle kendin baş başa kalırsın, Allah sana yardım etmez; ‘Ne derdin, ne işin varsa gör!’ diye ortada cascavlak kalırsın!” demek. Çünkü kendin istedin, hadi yap bakalım görelim!

Sen kendin bir şey mi yapabilirsin? Yap bakalım! “Yüzüne gözüne bulaştırırsın, berbat edersin!” demek.

Hadis-i şerifte bu yok ama, çıkan mâna o:

“—Kendin istersen Allah’ın yardımı olmaz. Kendin onunla baş başa, yapayalnız kalıverirsin; hiçbir şeyi de beceremezsin, başarıya ulaşamazsın!” demek.

(*Ve in ûtîtehâ an gayri mes’eletin*) “Ama istemedi sana verilirse...” Sen istemedin de ilgililer uygun gördüler:

“—Biz seni uygun bulduk, filanca işin başına geç bakalım!” dediler.

“—Yapamam, beni affedin!” falan dedin ama;

“—Yok, seni uygun gördük, bu işi yapacaksın!” dediler.

(*Uinte aleyhâ*) “O zaman bu işi yapmaya mânevî bakımdan yardıma mazhar olursun, sana yardım olunur. Allah yanlış işi yaptırtmaz; doğru işi yaptırtır, gösterir, ikaz eder, düzgün iş yaparsın!”

Bir arkadaşımız yüksek bir memuriyete gelmişti de bizzat kendi ağzından dinledim. Kendisi istemedi, başına gittiler, çöktüler: “İlle bu işi yapacaksın!” dediler, o da işin başına geldi.

“—El-hamdü lillâh, nice hatalı işler önüme gelmiş, Allah yaptırtmamış, yapmamışım. Allah, nice hayırlı işleri yapmaya yardım etmiş, şimdi anlıyorum.” diyor.

Yardım eder. Onun için istemeyin, istemeden verilirse Allah’ın yardımına mazhar olursunuz.

Peygamber Efendimiz bir başka hususa geçiyor, diyor ki;

(*Ve izâ halefte alâ yemînin*) “Bir şeye yemin ettiğin zaman...”

İnsan bazen yemini basar, bir şeyi yapmayı kendine mecburi kılar, yemin eder:

“—Vallahi şunu şöyle yapacağım, billâhi bunu böyle yapacağım...”

Eğer bir şeye böyle yemin etmişsen, (*feraeyte gayrahâ hayran minhâ*) sonra da aksini daha hayırlı görüp:

“—Ben bunu böyle yapmasam da şöyle yapsam daha iyiymiş. Hay Allah! Ne diye böyle yemin ettim, tüh, yemin de etmiş bulundum...” dersen, (*fekeffir an yemînike ve’ti’llezî hüve hayr.*) yeminin kefarecini ver, hayırlı gördüğün işi yap!”

Bir taraftan yemin ettin, bir taraftan da daha hayırlı olan şey o değil de buydu diye fikrin değişti. Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Yeminin kefarecini ver, hayırlı gördüğün işi yap! Yanlış işte ısrar etme!”

Bundan seneler öncesi bizim arkadaşlarımız seçim çalışmaları için bir yere gitmişler.

Arkadaş, benimle aynı evde oturuyor. Kendi memleketine gitmiş. Orada bir sakallı mübarek amca komünist partisine rey vermiş. O zaman, seksenden önce öyle partiler vardı.

Namazında niyazında, sakallı mübarek bir insan komünistlerin partisine nasıl rey verir? Rey vermiş.

“—Ya amca, sen bu işi nasıl yaptın?”

“—Torunum geldi, bana yemin ettirdi; ne yapayım!” demiş.

Torunu anarşist! Anarşist torunu gelmiş:

“—Dede yemin et; vallahi billahi ille şuraya rey vereceksin!” diye onu yeminle bağlamış, yemin ettirmiş. Kendi partisine reyi öyle sağlamış.

Bizim arkadaşta:

“—Biliyorum evlâdım, biliyorum söyledikleriniz doğru ama ne yapayım? Öbür tarafa bir kere yemin ettim.” diyormuş.

Bu adamcağız cahilliğinin kurbanı oldu, yanlış yere rey verdi. Neden? Çünkü Peygamber Efendimiz’in bu hadisini bilseydi o hataya düşmeyecekti. Oraya rey vermemeyi kendisi sonradan uygun gördü ama, “Yemin ettim.” diye yanlış yere yine rey veriyor.

Demek ki, ne yapacaktı? Yemininin kefareti verecekti, oraya rey vermeyecekti. Doğru işi yapacaktı.

Bu çok görülen bir meseledir.

“–Ne yapayım, bir kere yemin ettim...” filan derler.

Yeminin kefareтини ver, doğru gördüğün işi yap!
Hatada, yanlışta ısrar eyleme!

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize daima hakkı, hayrı göstere; hakkı hayrı işletsin... Yolunda dâim, zikrinde kâim eylesin. Sevdiği kul eylesin... Ömrümüzün sonunda pişman olacağımız işlere bizi bulaştırmasın... Ümmet-i Muhammed’e fâideli olmamızı nasib eylesin... Cennetiyle cemaliyle cümlemizi müşerref eylesin...

Bi-hürmeti esrârı sûreti’l-Fâtihah!

Prof. Dr. Mahmud Es’ad COŞAN

22. 11. 1987 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

